



ЎЗБЕКИСТОН RESPUBLIKASI НОМИДАН
ҲАММАНЛАШ ҚАРОРИ

02.06.2022 йил

Қорақўл тумани

4-2004-2201/582-сонли иш

Қорақўл туманлараро иқтисодий судининг судьяси Н.Зоиров, судья ёрдамчиси Ж.Баратов котиблигида даъвогар- Ўзбекистон Республикаси Савдо саноат палатаси Бухоро вилояти ҳудудий бошқармасининг "Қорақўлдонмахсулотлари" акциядорлик жамияти манфаатида жавобгар- "Ахмад Давлат" фермер хўжалигидан 38591892 сўм ундириш тўғрисидаги даъво аризасини даъвогар вакиллари - жамият ҳуқуқшуноси А.Янгиев ва жамият ҳисобчиси Ш.Мамедов (2022 йил 02 июндаги 177-сонли ишончнома асосида) жавобгар раҳбари Т.Раҳматовлар (жавобгар иштирок этмади) иштирокида "Қорақўлдонмахсулотлари" акциядорлик жамияти маъмурий биносида сайёр очиқ суд мажлисида кўриб чиқиб, қуйидагиларни

АНИҚЛАДИ:

даъвогар -Ўзбекистон Республикаси Савдо саноат палатаси Бухоро вилояти ҳудудий бошқармасининг "Қорақўлдонмахсулотлари" акциядорлик жамияти манфаатида иқтисодий судга даъво ариза билан мурожаат қилиб, жавобгар "Ахмад Давлат" фермер хўжалигидан 38591892 сўм асосий қарз ундиришни сўраган.

Суд мажлисида иштирок этган даъвогар вакили даъвони қувватлаб, даъво аризасидаги вазиятни такрорлаб, жавобгар билан 2019 йил 05 февралда 90-сонли давлат эҳтиёжи бошоқли дон харид қилиш бўйича контрактация шартномаси тузилганлигини, хўжаликка бошоқли дон етиштириш учун уруғлик дон берилганлигини, жавобгар шартномага кўра 46.3 тонна бошоқли дон топшириш мажбуриятини олганлигини, жавобгар етказиб берилган уруғлик дон учун тўловларни амалга оширмаганлигини, жавобгарнинг даъвогар олдидаги қарздорлиги 38591892 сўмни ташкил қилишини, бироқ жавобгар бугунги кунга қадар тўловларни амалга оширмаганлигини, жавобгарга бир неча бор талабномалар юборилганлигини, юборилган талабномалар жавобгар томонидан эътиборсиз қолдирилганлигини, даъво аризасини тўлиқ қаноатлантириб беришни сўради.

Суд мажлисида иштирок этган жавобгар раҳбари даъво талабларини тан олмаслигини, туман ҳокимининг 2019 йил 28 ноябрдаги 2915-сонли қарори билан ер ижара шартномаси бекор қилинганлигини, даъвогардан уруғлик дон олмаганлигини, даъвони рад қилишни сўради.

Суд, ишда тараф вакилини тинглаб, иш ҳужжатларини ўрганиб чиқиб, даъвони қаноатлантиришни рад этишни, давлат божи ва суд харажатларини даъвогар зиммасига юклашни лозим топади.

Иш ҳужжатларидан кўринишича, тарафлар ўртасида 05.02.2019 йилда 90-сонли давлат эҳтиёжи учун бошоқли дон етказиб бериш бўйича контрактация шартномаси тузилган. Унга кўра "Хўжалик" "Тайёрловчи"га бошоқли дон топшириш мажбуриятини, "Таёрловчи" эса "Хўжалик"дан

етиштирилган маҳсулотни қабул қилиб олиш ва унинг ҳақини тўлаш мажбуриятини олган.

Ўзбекистон Республикаси Иқтисодий процессуал кодекси 68-моддаси биринчи қисмига кўра, ишда иштирок этувчи ҳар бир шахс ўз талаблари ва эътирозларига асос қилиб келтираётган ҳолатларни исботлаши керак.

Ўзбекистон Республикаси Иқтисодий процессуал кодекси 72-моддасига кўра, Қонунчиликка мувофиқ муайян далиллар билан тасдиқланиши керак бўлган иш ҳолатлари бошқа далиллар билан тасдиқланиши мумкин эмас.

Даъвогар ўзининг даъво асосида етказиб берилган уруғлик учун 38591892 сўм қарздорликни ундиришни талаб қилган.

Даъво аризаси илова қилинган 2018 йил 07 октябрдаги №676 – сонли хисобварақ – фактурага кўра, жавобгарга жами 8512277.40 сўмлик уруғлик дон етказиб берганлигини тақдим қилган. Вахоланки жавобгар билан давлат эҳтиёжи учун бошоқли дон харид қилиш бўйича контрактация шартномаси 2019 йил 05 феврал санасида тузилган бўлиб, қарздорлик ушбу шартномадан келиб чиққан. Бироқ даъвогар бошқа шартномадан келиб чиққан қарздорликни ундиришни талаб қилган.

Демак, даъвогарнинг асосий қарздорликни ундириш тўғрисидаги талаби асосисиз ва уни қаноатлантиришни рад этиш лозим.

Ўзбекистон Республикаси Иқтисодий процессуал кодекси 118-моддаси биринчи қисмига кўра, суд харажатлари ишда иштирок этувчи шахсларнинг қаноатлантирилган даъво талаблари миқдорига мутаносиб равишда уларнинг зиммасига юклатилади. Ушбу модданинг еттинчи қисмида давлат божи тўлашдан озод қилинган давлат органлари ҳамда бошқа шахслар томонидан юридик шахслар ва фуқароларнинг манфаатларини кўзлаб тақдим этилган даъво талабларини қаноатлантириш рад этилган ёки улар қисман қаноатлантирилган тақдирда, давлат божи манфаатлари кўзланиб даъво тақдим этилган шахслардан даъво талабларининг қаноатлантирилиши рад этилган қисмига мутаносиб равишда ундирилиши белгиланган.

Суд, баён этилганларга асосан даъво талабини қаноатлантиришни рад этишни, давлат божи ва суд харажатларини даъвогар зиммасига юклашни лозим топади.

Юқоридагилардан келиб чиқиб, Ўзбекистон Республикаси Иқтисодий процессуал кодексининг 68, 72, 118, 176-179, 180-моддаларини қўллаб, суд

ҚАРОР ҚИЛАДИ:

1. Даъво талабини қаноатлантириш рад этилсин.
 2. Даъвогар - "Қорақўлдонмахсулотлари" акциядорлик жамиятидан Ўзбекистон Республикаси бюджетига 771837.84 сўм давлат божи ундирилсин.
 3. Даъвогар - "Қорақўлдонмахсулотлари" акциядорлик жамиятининг олдиндан тўланган 21600 сўм почта харажати ўз зиммасига қолдирилсин.
- Ҳал қилув қарори қонуний кучга киргач, ижро варақалари берилсин.
Ҳал қилув қарори устидан апелляция тартибида шикоят бериш мумкин.

Судья

Н.Зоиров